

Column

Het belang van een tuinbouwcentrum in het hart van de innovatieve tuinbouw

Ik rij dagelijks 250 km om mij onder te dompelen in het centrum van de tuinbouwinnovatie van de wereld. Wie je ook aanspreekt in het Westland, altijd kan die persoon iets nuttigs vertellen over de tuinbouw. Het wordt hier geademd, gegeten, gedronken en bedacht. In de sportkantine van SC Monster wordt meer innovatie bedacht achter een biertje dan door knappe koppen aan een vergaderingstafel. Innovatie begint niet om 14:00 op woensdagmiddag. Dat gebeurt door mensen in hun dagelijks werk die op hun gemak praten over ijzer, aluminium, schermdeuk, processors, planten, verdamping, beestjes, CO2, marktprijzen, kassen in China of Abu Dhabi en dat achter in de derde helft. Dit niet gehinderd door opleiding, talenknobbels, grote klauwen. Ingenieurs of lancers; het snapt mekaar.

Het Proefstation Naaldwijk, jarenlang wereldberoemd, had nooit uit dit kenniscentrum mogen verdwijnen. Amputatie van kennis. Besluiten van dit soort niveau is killing. De glastuinbouw heeft alle recht om trots, bekend en erkend te zijn. Wereldberoemd en onbekend in Nederland. Er wordt over ons gesproken en niet met ons. Onzinnig beleid is het gevolg. Het enige wat we kunnen doen is gezien en gehoord worden. Maar dan moeten we ons concentreren.

Visionairs hebben het WHC neergezet. Dat is een goede stap vooruit. Maar dit moet veel groter. Niet verdelen over Bleiswijk, Barendrecht en Westland. Een natuurlijk centrum: het Siliconvalley van de Glastuinbouw. Onze kracht is dat we een multinational van MKB-ers zijn. Dat is veel krachtiger dan een paar grote rijke individuele bedrijven. Daarom zijn de plannen van het Flora Holland terrein cruciaal. Groot denken is nu belangrijk, zodat deze Urban Farm in het centrum van de Metropool van Zuid-Holland maar ook in het centrum van de Metropool van Noord-West Europa, met 200 miljoen consumenten, alle focus krijgt.

Eindhoven heeft zijn Brainport omdat iemand daar wat met lampjes deed in 1891. Het Westland voedt de steden al sinds de Middeleeuwen toen De Nederlanden al het dichtstbevolkte en rijkste land van de wereld was. Deze werelduitdaging kunnen we nog steeds aan. Maar niet door bescheiden te blijven. Tijd om groots te denken. Bouke Arends en je team, doe je best!

Rob Baan, bestuurder Glastuinbouw Westland

Colofon

Deze pagina valt onder redactionele verantwoordelijkheid van Glastuinbouw Westland. www.glastuinbouwwestland.nl info@glastuinbouwwestland.nl

Advertentieverkoop via Uitgeverij West Media, tel. 0174 - 62 42 12 of advertentie.hhw@uitgeverijwestmedia.nl

Glastuinbouw Nederland lanceert campagne 'Trotse werkgevers, gedreven werknemers'

'Love your people like your crop'

Glastuinbouw Nederland lanceerde afgelopen vrijdag 18 juni, de campagne 'Trotse werkgevers, gedreven werknemers, met als slogan: 'Love your people like your crop'. Verantwoordelijkheden en verplichtingen van werkgevers richting hun (internationale) medewerkers staan daarin centraal. Het initiatief is gericht op ondernemers met als doel hen nog bewuster te maken van de verantwoordelijkheden die zij hebben richting hun internationale werknemers.

De website 'trotsewerkgeversindekas.nl' wordt het centrale platform. "De aanleiding voor dit initiatief en het eerder dit jaar gepresenteerde masterplan Internationale werknemers laat zich raden", zegt Adri Bom-Lemstra, voorzitter van Glastuinbouw Nederland. "Corona heeft de positie van internationale werknemers onder het vergrootglas gelegd."

Vaak werden negatieve voorbeelden ook gerelateerd aan de glastuinbouw. "Zeker niet altijd terecht", stelt Peter Loef, beleidsspecialist Arbeid bij Glastuinbouw Nederland. "We hebben de Commissie Roemer diverse bedrijven laten zien waar ondernemers de inzet van internationale werknemers prima

hadden geregeld, inclusief huisvesting via een erkend uitzendbureau." Adri Bom-Lemstra realiseert zich terdege dat zolang er uitzonderingen zijn, de media die weten te vinden. "Dus als het nog beter kan, moeten we het beter doen."

Excessen uitbannen

Glastuinbouw Nederland wil de ondernemersorganisatie zijn van bedrijven die hun medewerkers net zoveel aandacht geven als hun gewas. "Het is een gegeven dat internationale werknemers noodzakelijk zijn voor de glastuinbouw. Dat feit brengt verantwoordelijkheden met zich mee, waar ondernemers zich terdege van bewust

moeten zijn", benadrukt Peter Loef. "Als we met elkaar de excessen kunnen uitbannen, resteert een sector die als voorbeeld kan dienen van hoe het kan, hoe het moet. Daar kunnen de media dan ook niet meer omheen", aldus de beleidsspecialist.

Flexwerk essentieel

Daarnaast is de campagne een duidelijk signaal naar de politiek. "De overheid mag eisen dat teeltbedrijven goed omgaan met hun medewerkers. Anderzijds verwachten we van de overheid dat wordt toegezien op misstanden en overtreders worden aangepakt. Ook moeten overheden, politiek en SER beseffen dat de inzet van internationale

werknemers voor een belangrijk deel is gestoeld op de seizoensarbeid op teeltbedrijven. Flexwerk is en blijft een kenmerk van de glastuinbouw", geeft Adri Bom-Lemstra mee.

Verantwoordelijkheid nemen

'Love your people like your crop', is de boodschap die de sector nadrukkelijk gaat uitdragen in de campagne 'Trotse werkgevers, gedreven werknemers'. "Ondernemers mogen elkaar aanspreken op zaken die minder netjes zijn geregeld, maar primair moet elke werkgever zijn eigen verantwoordelijkheid nemen", zo zegt Adri Bom-Lemstra bij de start van de arbeidscampagne.

Delfland ziet win-winrelatie in Coastar-projecten met tuinbouw

Coastar mikt op borging van de zoetwatervoorziening door slim gebruik te maken van de ondergrond. Opslag van overtollig zoet water in de bodem voor later gebruik kan de verzilting terugdringen en kan de beschikbaarheid van voldoende zoet water voor drinkwater, irrigatie en industrie voor lange tijd zeker stellen. Samen met Hoogheemraadschap van Delfland wordt in de Westlandse Broekpolder een pilot voorbereid waarin wordt samengewerkt met tuinbouwbedrijven.

Grootschalige verkenning

Coastar is enkele jaren geleden opgezet om oplossingen te verkennen voor structurele verbetering van de zoetwatervoorziening in de Nederlandse kustregio's. Die staat onder druk vanwege de groeiende watervraag in West-Nederland, terwijl de verzilting oprukt en de bodem blijft dalen. Een kansrijke

oplossing is grootschalige infiltratie van zoet water in de ondergrond. Mogelijke bronnen hiervoor zijn overtollig hemelc.q. oppervlaktewater in perioden met veel neerslag en gezuiverde afvalwaterstromen die nu rechtstreeks worden afgevoerd naar de Noordzee.

In de afgelopen jaren is vooral ingezoomd op de technische, bestuurlijke en juridische haalbaarheid en op het samenstellen van een gedetailleerde bodemkaart om geschikte locaties voor infiltratie in kaart te brengen. Er zijn ook enkele kleinschalige pilots gestart in stedelijke en landelijke gebieden.

Tuinbouw interessante partner

Hoewel de glastuinbouw van meet af aan in beeld is als een interessante partner en stakeholder, heeft dit nog niet tot concrete projecten of pilots geleid. Hoogheemraadschap van Delfland wil daar snel iets aan doen. De waterbeheerder kijkt hierbij nadrukkelijk naar het Westland.

Glastuinbouwbedrijven lenen zich bij uitstek voor het grootschalig opvangen en opslaan van schoon hemelwater. Wat zij niet nodig hebben voor eigen gebruik, wordt nu geloosd op het oppervlaktewater, maar zou wellicht ook aangewend kunnen worden voor infiltratie. Binnen het project Rainlevel, dat vier jaar geleden van start ging, werken de waterbeheerder en Westlandse tuinbouwbedrijven al samen vanuit

een andere doelstelling. Bij dreigende hoosbuien kan het hoogheemraadschap deelnemende bedrijven (momenteel 44 stuks, 230 ha glas) verzoeken om een deel van hun bassins voortijdig te legen op het oppervlaktewater. Zo blijft er voldoende opvangcapaciteit beschikbaar en neemt de kans op wateroverlast in de lage delen van het tuinbouwcentrum af. Zelf verlaagt de waterbeheerder dan de waterpeilen in polders en de boezem.

Van lozen naar infiltratie en hergebruik

"Nu verdwijnt dat water naar zee en dat vinden we jammer", zegt beleidsmedewerker en projectleider Peter Hollanders namens Delfland. "Want behalve meer momenten met kortstondige, hevige neerslag zien we een groeiende schaarste aan hoogwaardig zoet water in perioden zonder noemenswaardige neerslag, die steeds langduriger en intenser lijken te worden. Wij zien goede kansen om hierin samen met de glastuinbouw nieuwe stappen te zetten en de weg vrij te maken voor grootschalige infiltratie van overtollig water in tijden van overvloed. In droge perioden zou je dat dan weer kunnen oppompen en geschikt maken voor gebruik als drink- of gietwater."

Niet wachten met pilot

Daar komt nog wel het een en ander bij kijken, zowel bestuurlijk als juridisch en

financieel. Collega Hugo Vreugdenhil, die voor de meeste partners in Rainlevel het eerste aanspreekpunt is: "Voor dat er structurele oplossingen mogelijk zijn, zijn er nog heel wat hobbels glad te strijken en onzekerheden weg te nemen. Wij zien echter wel goede mogelijkheden om al op korte termijn de proef op de som te nemen. Gewoon om te zien of het kan werken en welke praktische problemen we tegenkomen gedurende het traject. Daar kunnen wij en andere stakeholders in de kustregio's lering uit trekken en later ons voordeel mee doen. De Broekpolder vinden wij voor een dergelijke pilot uitermate geschikt."

Broekpolder

Wat de Broekpolder aantrekkelijk maakt, is de aanwezigheid van een grote opvangbuffer waar behoorlijk wat tuinbouwbedrijven omheen liggen. Vanuit de buffer zou (semi)permanent water in de ondergrond geïnjecteerd kunnen worden, mits het schoon genoeg is. De tuinbouwbedrijven zouden er hun overtollige hemelwater in kwijt kunnen. Hollanders: "Het projectvoorstel voorziet in een zuiveringsstap. Wat we voor dit project vooral nodig hebben, is commitment en financiële garanties. We hopen dat de lichten na de zomer op groen springen, zodat de pilot in 2022 van start kan gaan."

Bron: Glastuinbouw Waterproof

Teelt en teeltwisselingsmoment onder hoge plaagdruk? Meld het aan de buurt!

Terwijl de zomer formeel nog niet eens is begonnen, is het al lang zomer in de kas. Juist ook onder dergelijke omstandigheden is het écht niet gemakkelijk om de biologische bestrijders in voldoende balans te houden ten opzichte van plagen als wittevlieg en trips.

In jonge teelten lijkt een situatie van een klein beetje uit balans nog wel te corrigeren. Maar naarmate de teelt vordert, lijkt zo'n onbalans nog sneller te leiden tot een niet meer te con-

troleren plaagdruk van wittevlieg, trips etc. Hoewel de sector met elkaar moet voorkomen dat dergelijke situaties zich voordoen, lukt dit gezien de signalen die Glastuinbouw Nederland ontvangt soms nog onvoldoende.

Het mooie van de glastuinbouwsector is dat er zo'n groot scala aan gewasgroepen onder glas wordt geteeld. Het nadeel is dat er vrijwel altijd wel ergens een teelt op zijn einde loopt, of dat er een teeltwisseling aan de gang is. Aardbei zit aan het einde van de teeltfase. Belichte tomatenteelten worden nu al weer gestart. Terwijl komkommer en ook veel

sier telers middenin de zomer nieuwe teelten starten.

Gedegen, nette teeltwisseling

Indien in de buurt een teler met een teelt zit met hoge plaagdruk, betekent dit een gevaar voor het bedrijf zelf en zijn omgeving. De teler moet zich realiseren dat elk insect dat wordt gekweekt in de voorgaande teelt, niet zomaar verdwijnt in een teeltwisseling. Insecten kunnen weken zonder voedsel en het huidige pakket aan middelen doodt echt niet alles af. Uitsluitend een gedegen, nette teeltwisseling, met zowel een voldoen-

de lang tijdspad als ook voldoende goede reinigingsstappen, kunnen de kans vergroten dat een nieuwe teelt toch schoon kan starten.

Waarschuw de omliggende bedrijven dat de teeltwisseling aanstaande is. En werk netjes tijdens deze wissel. Het mag niet zo zijn, dat omliggende bedrijven lang last ervaren van de invlieg van wittevlieg en trips. Werk dus netjes en snel en zorg dat de omgeving zo min mogelijk last heeft van een teeltwisseling in de buurt. Voorkom dat het ook een probleem van de burens wordt.